

Odstartovala
výstavba sportovní
haly Krašovská
► **strana 2**

Paluba Hamburg
bude novou
vstupní branou
► **strana 5**

Romeo, Julie
a Cyrano míří pod
plzeňské nebe
► **strana 6**

Vypravte se za zážitky Plzní po stezkách

Město připravilo komplexní informace o dvanácti naučných stezkách

Západočeská metropole spustila velký rodinný zážitkový projekt nazvaný Plzní po stezkách. Novinka Plzeňanům i turistům nabízí komplexní informace ke dvanácti naučným stezkám města a vybízí je, aby detailněji poznali okolí včetně unikátních přírodních či technických nebo historických zajímavostí. Pro zájemce město připravilo sadu letáků s mapou, v nichž má každá stezka svůj popis včetně délky, náročnosti, nevhodnějšího období pro návštěvu, nástupního místa, zajímavostí na trase, QR kódu atd. Ke stezkám město natočilo i podcasty neboli rozhovory s botaniky, historiky a dalšími odborníky.

Lidé mohou poznat např. naučné stezky Zábělá, Lesopark Homolka, Po stopách Františka Malocha, Údolím Úhlavy a další. Celkem jich je dvanáct, dvě se nacházejí v Arboretu Sofronka, na dvě lze také rozdělit Naučnou stezku údolím Mže a Beounky, a jediná – Naučná stezka Kokotské rybníky – leží mimo území Plzně, avšak z většiny je na jejich pozemcích.

Informační sadu letáček ke stezkám si mohou lidé vyzvedávat zdarma od 3. května v objektech Magistrátu města Plzně, tedy na náměstí Republiky 1 a náměstí Republiky 16. K dostání bude i v městském infocentru.

Ke každé stezce městští dronaři také pořizují záběry toho nejatraktivnějšího

na trase. Město je chce mimo jiné prezentovat na sociálních sítích, tedy na svém Facebooku Plzeň.eu a na YouTube. Povídání o stezkách s odborníky neboli podcasty město umístí také na platformu Spotify. Veškeré komplexní informace, tedy brožury, rozhovory nebo videa jsou ke stažení a zhlédnutí na adrese www.visitplzen.eu/naucne-stezky.

Nápad na prezentaci méně známých plzeňských naučných stezek vznikl v době lockdownu, kdy lidé utíkali z nepříjemné reality do parků či lesoparků ve svém bezprostředním okolí. „Chtěli jsme Plzeňany nasměrovat i na méně vyhledávaná a nepříliš známá místa. Věříme, že díky projektu objeví dosud neprobádané cesty přírodou, dostanou se na místa, kde ještě nebyli, a získají tak s rodinou nebo s kamarády nové společné zážitky,“ uvedla Běla Bakulová, vedoucí kanceláře primátora. Právě tato kancelář měla na starosti přípravu celého projektu. Před spuštěním projektu si zodpovědní pracovníci všechny stezky prošli, aby zjistili, zda jsou vhodné pro rodiny s malými dětmi, vozíčkáře či jen například pro fyzicky zdatnější turisty. Opravili také infotabule a doplnili na ně QR kódy, díky nimž se lidé pomocí mobilu dostanou přímo na internetové stránky s informacemi o jednotlivých stezkách. (red)

Přehled stezek včetně základních informací a zajímavostí uvádíme na str. 5

Pro objevování a zážitky nebo výlet s rodinou nemusíte daleko. Stačí se vydat po naučných stezkách, které vedou Plzní a jejím okolím. Na trasách jsou umístěny informační tabule s fotografiemi, které blíže představí dané místo. Foto: Milan Říský

Návrat do školy: Negativní testy, pozitivní nálada

V pondělí 12. dubna se děti začaly navracet do škol. Jako první se k rotační prezenční výuce vrátili žáci 1. stupně. Jak nám prozradili ve 2. základní škole (ZŠ) Plzeň ve Schwarzově ulici, školáci i pedagogové se na společnou práci ve třídách moc těšili. „Všichni naši žáci měli negativní testy, ale pozitivní náladu,“ hodnotila první společný den ve škole ředitelka 2. ZŠ Plzeň Jaroslava Kuklová.

Žačka 1. C Kristýnka s nadšením prozradila, že se těšila na celou třídu, na svou paní učitelku i paní vychovatelku v družině. „Seděl jsem u počítače, poslouchal jsem, co nám povídá paní učitelka. Zkoušel jsem dělat věci, které nám říkala. Snažil jsem se co nejvíce naučit, ale ve škole je to rozhodně lepší,“ zhodnotil distanční výuku její spolužák Honzík a další jejich spolužačka Pepinka dodala, že jí moc bavil běhací diktát, kterým distanční výuku zpestřila jejich třídní učitelka Romana Poláková. „V pátek 9. dubna jsme se od počítačů rozloučili mohutným ‚hurá‘ a moc

Žáci 1. C 2. ZŠ Plzeň se moc těšili na setkání s kamarády i na svou třídní učitelku Romanu Polákovou. Foto: Hana Josefová

se těšili na pondělní společné setkání ve třídě,“ uvedla pedagožka. „Během distanční výuky pro mě byla hodně důležitá součinnost s rodiči. Všichni výborně spolupracovali a zapojili se do dálkového vzdělávacího procesu. Když jsme se s mými žáky ve třídě setkali, mohla jsem je za to, co se doma s rodiči naučili, jen pochválit. Krásně čtou, bezchybně počítají. Musíme se teď věnovat především psaní, protože jeho výuka na dálku je velmi obtížná,“ uvedla Romana Poláková a dodala, že podle ní distanční výuka snad přinesla i nějaká pozitivní: „Rodiče s dětmi mohli zažít celé vyučování, získali přehled o tom, co jejich potomek umí a kde potřebuje pomoci.“

Děti se do školy těšily

Ředitelka školy Jaroslava Kuklová upozornila, že zvládnout organizačně distanční výuku všech žáků je velmi náročné: „Na tuto možnost jsme se připravili hned v prvních dnech školního roku 2020/2021. Když byla vládou vyhlášena povinnost zavést v některých ročnících

distanční výuku, naši žáci i pedagogové dostali hned druhý den distanční rozvrh.“ Podle ředitelky však distanční výuka nikdy nemůže dát dětem to, co jim dává výuka prezenční. „Chybí sociální kontakt. Mezi introvertně založenými dětmi a kolektivem udělala právě distanční výuka velkou propast. Vidím na těchto dětech, že mají po návratu do školy velký problém znovu navazovat kontakty, hledat své místo v kolektivu. Další nevýhodou je neustálé hledění do monitoru, při němž trpí zrak. A také se při této výuce hůře soustředí,“ vysvětlila Jaroslava Kuklová. Ocenila práci pedagogů i přístup rodičů: „Velmi se utužilo pouto mezi učitelkou a rodinou, protože především u žáků nejnižších, tedy prvních a druhých, tříd je spolupráce školy s rodinou nezbytná. Bylo nutné získat důvěru a myslím, že se nám to podařilo. Za celou dobu koronavirové krize jsme od rodičů nezaznamenali jedinou stížnost. A děti se do školy vracely natěšené, což je pro nás pohazení po duši. Všem žákům, rodičům i pedagogům patří velké poděkování.“ (haj)

Odstartovala výstavba sportovní haly Krašovská

Náklady na vybudování městského areálu budou 143 milionů korun

Město Plzeň zahájilo na jaře výstavbu nové sportovní víceúčelové haly Krašovská se zázemím, restaurací a vlastním parkovištěm. Hala je umístěna na okraji města v těsném sousedství areálu Krašovská Aktivity centrum na Košutce. V objektu bude možné hrát například badminton, házenou, florbal, malou kopanou, volejbal, basketbal či futsal, ale také provozovat aerobik nebo společenský tanec. Stavba má být dokončena v srpnu 2022, náklady představují 143 milionů korun bez DPH.

Město dlouhodobě koncepčně podporuje volnočasové sportovní aktivity dětí, mládeže i dospělých. Nový víceúčelový objekt v Krašovské rozšíří možnosti sportovního vyžití nejen pro obyvatele Košutky, Bolevice a Lochotína, ale celé Plzně a blízkého okolí. Součástí objektu bude i restaurace pro 70 osob s venkovní terasou. Hala, její zázemí a restaurace budou mít ploché střechy, vzniknou zde pobytové terasy v kombinaci se zelenou střechou. Hala bude mít vlastní parkoviště s 52 parkovacími stáními a možností zajištění autobusu, nebudou chybět stojany pro jízdní kola. Na parkoviště povede nově vybudovaná účelová komunikace, která se napojí na Krašovskou ulici.

Vizualizace ukazuje, jak bude vypadat městská sportovní hala Krašovská.

Zdroj: Technický úřad Magistrátu města Plzně

Hala naváže na park

Výška haly je devět metrů, maximální rozměr celé sportovní plochy je 23 x 70 m. „Hlavní vstup bude v centru jižní fasády. Hala bude vybavena navinovací sítí pro možné dělení na tři části, aby se zde mohly současně odehrávat různé sportovní aktivity. V hale vznikne také tribuna pro 200 diváků,“ popsala Veronika Krupičková,

vedoucí Odboru správy infrastruktury Magistrátu města Plzně. Doplnila, že v objektu vznikne i malá tělocvična o ploše 10 x 10 metrů s vlastním vstupem, která má sloužit především pro tréninky a rozčvičování, případně jako taneční sál. V budově nebudou chybět šatny, prodejna i půjčovna sportovního zařízení. „Hala navazuje na východním okraji na park Zem-

ník. Je navržena tak, aby nebránila pěším projít nebo cyklistům projet od sídliště a parku směrem k Chotikovskému poli a Krkavci. Proto bude vybudována stezka pro cyklisty a pěší podél jižní hranice nové haly s areálem Krašovská Aktivity centrum,“ dodala Veronika Krupičková. Výstavba začala letos v březnu, hotovo má být za 18 měsíců. (red)

Dopravní podniky obměňují vozový park

Po téměř čtvrt století přestaly letos na jaře v Plzni jezdit tramvaje typu LTM 10.08, známé pod názvem ASTRA. Rozsáhlou obměnu vozového parku zahájily Plzeňské městské dopravní podniky (PMDP) v roce 2019. Letos vypisují výběrové řízení na dodávku velkokapacitních tramvají velikosti XXL.

Tramvaje ASTRA vyjely na pravidelné linky do plzeňských ulic naposledy letos na jaře. Foto: PMDP

Dvě významné události ohlásily v uplynulých měsících PMDP. Na pravidelných linkách ukončily provoz tramvají ASTRA, které bylo možné poprvé v Plzni spatřit v roce 1997. Tyto vozy z produkce plzeňské Škodovky byly prvními moderními tramvajemi s asynchronními trakčními motory na střídavý proud (odtud právě název ASTRA=A synchronní TRAmvaj). Tramvaj byla také prvním částečně nízkopodlažním vozem s bez-

bariérovým přístupem a s výsuvnou plošinou, která usnadňovala nástup invalidům na vozíku či maminkám s kočárky. Tramvaje ASTRA byly už od minulého roku postupně nahrazovány novými vozy s ještě větším komfortem pro cestující. Jeden z vozů ASTRA si dopravní podniky ponechají a zařadí ho do své flotily historických vozidel.

PMDP zároveň vypisují výběrové řízení na dodávku velkokapacitních tramvají. Až 42 metrů dlouhé vozy s minimální kapacitou 240 cestujících, stoprocentní nízkopodlažností, klimatizací, moderním informačním a odbavovacím systémem, otočnými podvozky, nadstandardní šířkou uličky mezi sedačkami nebo s multifunkčními prostory pro osoby na vozíku a dětské kočárky či s protikolizním systémem by měly být na linku 4 nasazovány od poloviny roku 2024. Zakázka v odhadované ceně 77 až 80 milionů korun za vůz je vypsána na celkem 24 tramvají v jednosměrné i obousměrné variantě. PMDP počítají s využitím dotačních titulů na obnovu vozového parku.

„Do roku 2019 jsme provozovali především tramvaje koncepce T3 a její modernizované varianty. Většina tramvají této koncepce je na konci své životnosti a v dlouhodobém horizontu jsou u těchto tramvají vyšší provozní náklady než u nových vozů,“ uvedl Miroslav Macháň, dopravní provozní ředitel PMDP. „Prvním milníkem bylo v roce 2019 zahájení dodávky 16 tramvají EVO2, tato dodávka bude v letošním roce dokončena. Dále ještě v letošním roce zařadíme do našeho vozového parku první dvě obousměrné tramvaje 40T. Případné opční dodávky typu 40T zajišťují obnovu vozového parku ve výhledu jen do roku 2023, je tedy nezbytné v obnově kontinuálně pokračovat,“ vysvětlil, proč PMDP vypisují výběrové řízení na velkokapacitní tramvaje. (red)

Jarní tábory v Centru robotiky byly on-line

Centrum robotiky každý rok pořádá o jarních prázdninách pro děti příměstské tábory. Ty letošní (8. – 12. března) však byly jiné. Kvůli koronavirové krizi se konaly on-line. I tak se děti dozvěděly spoustu nového z oblasti programování, fotografování a grafiky.

Vyzkoušej si být fotografem byl název on-line tábora, jehož se zúčastnilo 5 chlapců a 5 dívek. Během týdne se dozvěděli spoustu nového z oblasti historie fotografování, ale také to, jak správně nastavit fotoaparát, jak fotit mobilním telefonem, nebo také, co je to zlatý řez. Fotografovali portréty plyšových kamarádů, sourozenců nebo rodičů. Dalším úkolem

bylo vyfotografovat zátiší s pokojivými rostlinami. V druhé části tábora se spolu se svými lektory zaměřili na úpravu fotografií prostřednictvím on-line nástroje Photopea. Díky němu si malí fotografové vytvořili portréty své nebo svých blízkých ve stylu POP art. Fotografie rostlin, které doma vyfotili, následně upravili do podoby digitální litografie a v závěru celého tábora si z fotografie krajiny vytvořili svůj malý digitální svět.

Tábora s názvem **Zimní hrátky ve Scratchi** se zúčastnilo 7 chlapců a 2 dívek. V prvních dvou dnech se zaměřili na práci v grafickém editoru Canva, jenž se používá k vytváření grafiky, prezentací, plakátů a mnoho dalšího. Tento editor

Ukázka práce, která vznikla během on-line jarního tábora s názvem Vyzkoušej si být fotografem. Zdroj: Centrum robotiky

umožňuje pracovat s přednastavenými šablonami nebo vytvářet postavy či pozadí prostřednictvím prvků. Děti nejprve vytvořily sjezdovky a následně vymodelovaly lyžaře, kteří okusili nástrahy svahu. Ve středu a ve čtvrtek pak pracovaly v programovacím prostředí Scratch, které umožňuje tvořit program prostřednictvím jednotlivých bloků, ale využívá i cykly či proměnné. Ve Scratchi děti naprogramovaly složitý sjezd, během něhož museli lyžaři projet všemi brankami a v co nejkratším čase dojet do cíle. Všem dětem se to povedlo a ve finálovém deně tábora tak nebyl jeden, ale celkem devět vítězů, kterým Centrum robotiky moc gratuluje. (red)

Přivezou cisternu k bazénu

VODÁRNA PLZEŇ, a. s., nabízí těm, kdo si chtějí na jaře napustit svůj zahradní bazén, že jim až k domu přiveze cisternu s vodou. Veřejná vodovodní síť není uzpůsobena pro velké odběry vody. Vlivem nárazových změn hydraulických poměrů v potrubí může dojít k uvolnění usazenin na jeho stěnách a následnému nežádoucímu zakalení vody. A to nejen přímo v místě odběru, ale někdy i v okolí. V případě napouštění z vlastní studny se pak lidé mohou v bazénech setkat s různými nežádoucími látkami. Při naplnění bazénu vodou z cisterny zaplatí zákazník vodné dle platného ceníku a dopravu, ušetří ale na stočném. Termín závazky je nutné objednat na příslušných provozech vodárny, e-mailem nebo telefonem, v Plzni to je marta.sevcikova@vodarna.cz, 377 413 442. Faktura za závoz se platí výhradně bezkontaktně. Pokud se zákazník rozhodne nevyužít cisternu a bude chtít naplnit bazén přímým napouštěním z vodovodu, je nezbytné, aby postup konzultoval s pracovníky centrálního dispečinku VODÁRNY na telefonu 377 413 444, kde získá pokyny, jak postupovat, aby nedošlo k ohrožení kvality pitné vody u něj ani ve veřejném vodovodu. Obecně lze říci, že čas napouštění je nutné volit v nočních hodinách a rychlost napouštění by neměla přesáhnout 10 litrů za minutu.

Územní plán má změnu

Zastupitelé města Plzně schválili první změnu Územního plánu Plzeň. Důvodem změn v tomto důležitém koncepčním dokumentu, jenž nabyl účinnosti 1. října 2016, byly především dosavadní zkušenosti i drobná zpřesnění. Územní plán je zjednodušeně řečeno závazným dokumentem o využití území města. Skládá se z textové a grafické části. Finálnímu schválení změny předcházely sběr námětů, které obsahovaly například možnost zvětšení velikosti zastavěné plochy objektů v rekreačních oblastech či možnost změny způsobu využití z pozemků nezastavěných na zastavitelné nebo drobné změny, které zpřesňují území podle jeho skutečného užívání. Jde například o oblast okolo Velkého Boleveckého rybníka s úpravou rozsahu ploch rekreace, v jeho blízkosti je to také rozšíření lokality sportovního areálu Na Prokopávce. Pozornost byla věnována i vymezení veřejných prostranství. Tyto úpravy vycházely z prověření zamýšlených konkrétních stavebních záměrů nebo ze zpracovaných územních studií. To je příklad vymezení veřejného prostranství s převahou parkových ploch Na Remízku v městské části Lhota. Jako změnu, která zlepší do budoucna rekreační potenciál města Plzně, je možné uvést změnu plochy železnice v úseku mezi Plzní a Chrástem, která po výstavbě tunelu pod Chlumem pozbyla významu. Zde byla navržena přírodní plocha, na níž může být vybudována například cyklostezka. Poměrně významnou změnou je i úprava dopravního řešení v oblasti Karlovarská v prostoru křižovatky Rondel.

Katedra sociologie provádí výzkum bezdomovectví

Studie hledá řešení přijatelná pro lidi bez domova i veřejnost

Fenomén bezdomovectví se stále plošněji dotýká mnoha obcí v České republice, včetně města Plzně. Jedná se o strukturální společenský problém. V populaci ale převládá představa, že chudoba, ztráta bydlení je důsledek především neaktivity jedinců a že si za takovou situaci převážně může každý sám. Tento převládající postoj významně omezuje ochotu stav věcí měnit. Chudoba má ale i strukturální příčiny a svými důsledky ovlivňuje společnost a přináší řadu negativních jevů.

Narůstající počty lidí na ulici, ale i ohrožených latentním bezdomovectvím začínají občané stále silněji vnímat jako něco, co je ohrožuje nebo obtěžuje. Bezdomovectví se stává součástí naší každodennosti a je v naší bezprostřední blízkosti. Dlouhodobě přehlížené rizikové faktory lidí bez domova a jejich kumulace přidělávají starosti městským obvodům a jejich obyvatelům do té míry, že hledají realizovatelná řešení situace.

A právě proto se Město Plzeň rozhodlo realizovat výzkumnou studii, jejímž cílem je:

a) zabývat se postoji veřejnosti, protože bez její ochoty nelze situaci bezdomovectví řešit,

b) zabývat se postoji lidí bez domova, protože bez jejich spoluúčasti nelze jejich situaci změnit,

c) zabývat se postoji odborné veřejnosti, tzv. „opinion makers“ (politiky, představitelé neziskových organizací, sociální pracovníci), protože bez jejich zapojení situaci nepůjde zlepšit.

Cílem této studie je najít průniky mezi těmito skupinami, tedy najít styčné body a pozmenit situaci. Jejím realizátorem je Katedra sociologie Fakulty filozofické, Západočeské univerzity (ZČU) v Plzni. V současné chvíli se výzkum nachází

Město Plzeň se rozhodlo realizovat výzkumnou studii o bezdomovectví. Vzniká na Západočeské univerzitě. ilustrační foto: Shutterstock

v první třetině, která byla zaměřena na kvalitativní část, tedy rozhovory. Výsledky byly prezentovány letos v dubnu formou on-line vystoupení. Jednalo se o představení návrhů formulovaných politiky, lidmi bez domova, odborníky na problematiku z řad sociálních pracovníků a představitelů neziskových organizací. Účastnilo se 51 posluchačů.

Představované průběžné výsledky vycházejí z 29 rozhovorů (s politiky

a odborníky – celkem 1665 minut rozhovorů), 15 rozhovorů s lidmi bez domova (635 minut rozhovorů). Pro analýzu dat byla zvolena tematická obsahová kvalitativní analýza. Výsledkem jsou návrhy, které se mezi skupinami porovnávají. Tyto návrhy budou ověřovány skrze tzv. focus groups s veřejností a výsledná zjištění budou převedena do dotazníkového šetření, které proběhne letos v červnu. V jeho rámci se bude zkoumat, nakolik jsou navrho-

vaná řešení pro veřejnost a lidi bez domova přijatelná a srozumitelná.

Výsledná zjištění budou prezentována veřejnosti jak formou výsledné zprávy, formou výstavy, tak i přednáškami. Výsledky dotazníkového šetření jsou naplánovány na přelom září a října. Navržená koncepce by pak měla být předložena v listopadu 2021.

Jan Váně
ZČU, Katedra sociologie

Právní poradna je zpět

V důsledku epidemiologicky složitě doby byl uzavřen provoz bezplatné právní poradny, kterou provozuje magistrátní Odbor sociálních služeb ve spolupráci s Odborem právním a legislativním. Protože po právních službách je standardně vysoká poptávka, byl provoz bezplatné právní poradny pro seniory a zdravotně postižené občany města Plzně zkušebně obnoven 4. května.

Zájemci se na další termíny mohou objednávat na tel. 378 033 355 nebo 378 033 351 nebo na e-mailu: kreutzerova@plzen.eu. Odbor sociálních služeb si vyhrazuje právo reagovat na aktuální epidemiologickou situaci a činit nezbytná opatření.

Pomoc lidem s postižením

Plzeň podpoří sedm žadatelů, kteří požádali o příspěvek na částečné uhrazení speciální péče či pomůcek pro zdravotně znevýhodněné rodinné příslušníky nebo pro sebe. Celkem jim rozdělí 318 tisíc korun. Přispěje například na uhrazení rehabilitační péče těžce zdravotně postiženým dětem i dospělým či na úpravu bezbariérové kuchyně pro mladého muže, jenž je již léta upoután na vozík.

Magistrátní odbor sociálních služeb tak pokračuje i letos v programu, v němž mohou zdravotně znevýhodněné osoby žádat o poskytnutí peněžitého daru. Finanční prostředky jsou určené například na speciální pomůcky či léčebné metody. Pořízení těchto kompenzačních pomůcek je nákladné a pro mnoho občanů jsou tak prakticky nedosažitelné. Týká se to i zdravotních pobytů a podpůrných aktivit, které nejsou hrazeny z veřejného pojištění vůbec nebo nejsou hrazeny v plné výši.

Podpora integrace cizinců v Plzni pokračuje

Projekt s názvem Podpora integrace cizinců na lokální úrovni v roce 2021 byl Ministerstvem vnitra České republiky (MV ČR) i v tomto roce stoprocentně finančně podpořen. Projekt, který každoročně podává na MV ČR statutární město Plzeň prostřednictvím Odboru sociálních služeb Magistrátu města Plzně, je v letošním roce zaměřen převážně na výuku českého jazyka – dospělých i dětí cizinců, na integrační setkání, na aktualizaci a digitalizaci informační příručky pro cizince a na vzdělávání pro plzeňské pedagogy, kteří pracují s dětmi cizinců.

„Částka téměř 1,5 milionu korun bude rozdělena, dle schváleného rozpočtu projektu, mezi čtyři hlavní aktivity projektu. Se všemi těmito aktivitami již máme své zkušenosti a všechny se osvědčily. Velmi oceňujeme, že nás ministerstvo vnitra vnímá jako spolehlivé partnery a i v dnešní, poměrně složité době nám byly finance na projekt poskytnuty v nekrácené výši,“ uvedla Alena Hynková, vedoucí zmíněného odboru.

Město poskytne klientům Ledovce nájemní byty

Plzeň a organizace Ledovec, z. s., uzavřely partnerskou smlouvu. Město se v ní zavazuje poskytnout neziskové organizaci Ledovec deset nájemních bytů, aby mohla realizovat projekt Housing First (Bydlení především) pro lidi s vážným duševním onemocněním. Primárním cílem programu je pro jeho uživatele zajistit standardní bydlení a dlouhodobě ho udržet.

Byty, které město poskytne, budou splňovat parametry standardního bytu

s potřebným základním vybavením. Důležitým záměrem do projektu bude Ledovec poskytovat multidisciplinární individuální podporu po dobu nejméně 12 měsíců od nastěhování do bytu. Tato podpora bude zaměřena primárně na prevenci ztráty bydlení, a to v rozsahu a intenzitě, které odpovídají individuálním potřebám účastníka.

„Klientům Ledovce může taková podpora pomoci ke zvýšení sebevědomí, motivovat je ke zlepšení zdravotního stavu i k rozšiřování a posilování sociálních

vedle Karolína Vodičková, vedoucí oddělení sociální práce a dostupného bydlení Bytového odboru Magistrátu města Plzně.

„Bez podpory města bychom asi projekt nezačali realizovat. Přestože se nám daří získat i byty nabízené na běžném trhu, jsou pro účastníky městské byty finančně dostupnější. Hlavní věc je, že díky podpoře města bude mít minimálně deset lidí v bytové nouzi ‚své doma‘,“ uvedl za Ledovec Petr Moravec, koordinátor projektu Housing First. (red)

Senioři ve smyku: Vrací se kurz Prostě pořád řídím

Po nucené pandemické pauze Odbor sociálních služeb spolu s Odborem registru vozidel a řidičů Magistrátu města Plzně a Školou smyku Plzeň, s. r. o., opět rozjíždí oblíbený projekt s názvem Prostě pořád řídím.

Projekt pro aktivní řidiče seniory je postaven jak na teoretické, tak i praktické

části. Řidiče v uceleném bloku seznámí se zásadními změnami a novinkami v pravidlech silničního provozu, které jim mnohdy z důvodu nedostatečné prezentace v médiích unikají, a zároveň jim dá prostor prověřit jejich jízdní schopnosti a dovednosti v závažných situacích – pod dohledem profesionálů a v jejich vlastním voze. Kapacita praktického

kurzu je maximálně 12 účastníků, což zajišťuje individuální přístup ke každému z nich.

Kurz je pro všechny účastníky – řidiče 60+ zdarma. Účastníci kurzu musí být zdravotně způsobilí, vlastnit řidičské oprávnění skupiny B, nesmí být pod vlivem alkoholu a ani jiné návykové látky, jejich vozidla musí být v řádném technic-

kém stavu a splňovat podmínky provozu na pozemních komunikacích, které uvádí vyhláška č. 341/2014 Sb. Kurzy se uskuteční v areálu DEPO 2015 (s vlastním vozem), v termínech 17. a 24. května 2021 a budou realizovány v souladu s platnými vládními opatřeními. Přihlášení je nutné u Terezy Šlajsové, prostřednictvím e-mailu slajsovat@plzen.eu. (red)

Plzeň své osvobození slaví on-line

Plzeňské Slavnosti svobody začaly ve čtvrtek 6., trvají do neděle 9. května. I letos se přesunuly především do on-line prostředí. Studio Slavností svobody vysílá 6. až 8. května od 17 do 20 hodin z Městské besedy a program je možné sledovat na www.slavnostisvobody.cz a Facebooku [Slavnosti svobody, Plzeň 2015](https://www.facebook.com/Slavnosti-svobody-Plzeň-2015). Je složený z reportáží, besed, rozhovorů i koncertů. Vystupují například The Dixie Hot Licks, Plzeňská filharmonie či CBC Big Band. Ten zahraje pod taktovkou Miroslava Surky skladby legendárního Glenna Millera. Zazpívá Eva Kleinová, v orchestru na bicí hraje a koncert modereje Dalibor Gondík.

Nedělní program 9. května začne už v 11 hodin a je naplánován živý přenos přeletu historických letadel nad Plzeň a vystoupení Ondřeje Havelky a jeho Melody Makers.

Promítat bude i autokino v areálu DEPO2015, v pátek 7. května uveďte snímek Anthropoid a v sobotu 8. května film Tobruk.

V mázhauzu plzeňské radnice, v Návštěvnickém centru Plzeňského Prazdroje i ve Smetanových sadech jsou k vidění výstavy, které připomínají nejen květnové události roku 1945.

Připravena je i venkovní stezka **Cesta ke svobodě**, která umožní projít si místa spojená s osvobozením Plzně zábavnou, poučnou a interaktivní formou. Plánek trasy a více informací o celém letošním programu Slavností svobody zájemci najdou na www.slavnostisvobody.cz.

Součástí on-line programu budou i rozhovory s válečnými veterány, kteří osvobodili Plzeň a Slavnosti svobody se pravidelně účastní. V minulém vydání Radničních listů jsme přinesli rozhovor s americkým veteránem Earlem Ingramem. Tentokrát Plzeňany zdraví Belgičan Louis Gihoul a Čech Tomáš Lom.

Louis Gihoul: Plzeňané nás zasáhli hluboko v srdcích

Louis Gihoul (17. praporek belgických střelců) z belgického města Seraing odmítl v roce 1942 odejít na práci do Německa a zapojil se do odboje. Po osvobození Belgie americkou armádou vstoupil jako dobrovolník do 17. praporek belgických střelců, který byl přidělen k americké armádě. V květnu 1945 došel až do západních Čech, mimo jiné do Holýšova a Plzně. Po válce dostudoval techniku. Pracoval v Belgickém Kongu, v 60. letech minulého století se přestěhoval do Kanady. Od roku 1992 žije opět v Belgii.

Stýská se vám po Plzni a jejích Slavnostech svobody? Od kterého roku jste jejich pravidelným návštěvníkem?

Nesmírně!!! Znovu se zúčastnit Slavností svobody je pro mě v 97 letech jedním z největších přání. Poprvé jsem na ně přijel v roce 1991.

Prosím, podělil byste se s našimi čtenáři o nějakou vzpomínku na květen roku 1945?

Nejhorší vzpomínkou zůstává příchod do koncentračního tábora Buchenwaldu.

Louis Gihoul v době 2. světové války (vlevo) a před několika lety na Slavnostech svobody (vpravo). Zdroj: Paměť národa a archiv Slavností svobody

A tou nejkrásnější jsou krásné české dívky podávající nám šerky.

Jaké to pro vás bylo, když jste se poprvé v Plzni zúčastnil Slavností svobody?

Bylo to neuvěřitelně emotivní. Radosťi jsme se smáli i plakali, prožívali jsme

opravdu velmi silné emoce. Město nás přivítalo jako krále! Plzeňané nás svým nadšením a vděčností zasáhli hluboko v srdcích.

Slavnosti Svobody se ve své tradiční podobě naposledy konaly v roce 2019,

loni byly kvůli celosvětové koronavirové krizi pouze on-line a ze stejného důvodu budou takové i letos. Na co jste během těch dvou let v souvislosti s Plzní a Slavnostmi svobody rád vzpomínal?

V roce 2019 jsem poznal, jak rychle nás ubývá. Během Slavností svobody jsem si plně uvědomil, kolik amerických a belgických veteránů už nikdy nebude moci do Plzně přijet, a to mě velmi zasáhlo. Přijetí ale bylo stále stejně vřelé. Od té chvíle nepřestávám doufat, že znovu prožiji ty vzácné okamžiky setkání s vámi všemi, našimi přáteli z Plzně a z Holýšova, z nichž jsem s některými pravidelně v kontaktu.

Jak jste prožil onen čas, kdy svět ohrožuje onemocnění covid-19? A hledíte do budoucna s nadějí a optimismem?

Poslední dva roky s covidem-19 jsou pro mě peklem. Z celého srdce doufám a všechny své síly upínám k tomu, abych se mohl v roce 2022 osobně zúčastnit Slavností svobody. Nepřestávám doufat, že Vás uvidím alespoň v létě. Moje děti i vnoučata jsou optimističtí a já sám svému snu CHCI VĚŘIT!!! (red)

Tomáš Lom: Slavnosti svobody jsou zkrátka prima

Tomáš Lom (311. československá perut RAF v posádce kapitána Hořejšího) pochází z židovské rodiny očního lékaře, která před nástupem německé okupace emigrovala do Anglie, kde Tomáš Lom dostudoval střední školu a složil maturitní zkoušku. Na podzim roku 1940 nastoupil na přírodovědeckou fakultu univerzity v Glasgow. V roce 1942 vstoupil do armády a v roce 1944 absolvoval výcvik radiooperátorů a palubních střelců. Poté nastoupil službu u 311. československé perutě RAF v posádce kapitána Hořejšího a později byl převelen k 111. OTU Nassau na Bahamských ostrovech. Po válce se vrátil do Prahy, kde vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy.

Stýská se Vám po Plzni a jejích Slavnostech svobody?

Plzeňské slavnosti byly výborně organizované, měly krásnou náladu, po-

Tomáš Lom v roce 1945 (vlevo) a v současnosti (vpravo). Zdroj: Paměť národa

tkal jsem na nich hromadu kamarádů – zkrátka byly prima a na to člověk vždy rád vzpomíná.

Prosím, podělil byste se s našimi čtenáři o nějakou vzpomínku na květen roku 1945?

Já jsem byl 5. května 1945 v RAF – OTU na Bahamách, litali jsme tam na LIBERÁTORECH B – 25. Stejně stroje provozovali i v USA, takže jsme čekali, že nás převedl na japonské bojiště, kde byla válka ještě v plném proudu. Ale později USA použily dvě atomové bomby, císař Hirohito podepsal kapitulaci a my se tak vrátili domů... ale konec války v Evropě jsme oslavili, jak se patří.

Jak jste prožil onen rok, kdy svět ohrožuje onemocnění covid-19? A hledíte do budoucna s nadějí a optimismem?

V mezerách mezi lockdowny jsem spolu se svou přítelkyní paní Klímovou jezdil na besedy, letecké slavnosti a podobně. Když se vše zavřelo, tak jsme naše besedy vysílali on-line z domova a z RAF muzea v Ivančicích. A asi nejmilejším a nejpozoruhodnějším okamžikem byla slavnost u 22. základny vrtulníkového letectva, kde mě přijali za čestného člena perutě. (red)

Město podpoří regionální sportovní akademie

Město letos poskytne dotace sedmi regionálním sportovním akademiím, jež se v Plzni věnují sportujícím dětem a mládeži. Rozdělí 11,3 milionu korun.

Plzeň na základě platné Koncepce sportu města Plzně dlouhodobě podporuje provoz regionálních sportovních akademií. Vzájemná spolupráce byla stvrzena me-

morandem, a to mezi městem Plzní, Plzeňským krajem a daným svazem. Nadační fond Regionální fotbalové Akademie Plzeňského kraje má obdržet 2,9 milionu korun. Nadační fond Regionální plzeňské hokejové akademie dostane stejnou sumu. Nadační fond Regionální plzeňské tenisové akademie pak obdrží 1,2 milionu korun. Triatlonová akademie, provozova-

vaná Triatlon Plzeň, z. s., získá 850 tisíc korun. Nadační fond na podporu Plzeňské házené a jeho házenkářská akademie bude podpořen 1,45 milionem korun. Atletická akademie, jež funguje v rámci Atletického klubu Škoda Plzeň, z. s., pak získá 1,2 milionu korun. A letos poprvé bude podpořena i Regionální golfová akademie, z. s., obdrží 800 tisíc korun. (red)

Plzeň přispěje hendikepovaným sportovcům

Na konci minulého roku vyhlásil Odbor sportu, Smart Cities a podpory podnikání Magistrátu města Plzně dotační titul Podpora sportu a tělovýchovy pro rok 2021. V rozpočtu města na něj bylo vyhrazeno 13,5 milionu korun a dalších 400 tisíc korun bylo určeno výhradně na podporu hendikepovaných sportovců. Zastupitelé města Plzně schválili na svém březnovém zasedání udělení dotace pro 155 žadatelů v celkové výši 13,901 milionu korun.

Magistrátní odbor sportu přijal během ledna letošního roku 165 žádostí. Ty posoudila Komise pro sport a mládež Rady města Plzně a návrhy předložila plzeňským zastupitelům. Ti schválili poskytnutí neinvestičních dotací pro 155 sportovních organizací a z celkové rozdělené částky 13,901 milionu korun je přesně 400 tisíc korun věnováno na podporu hendikepovaných sportovců. Mezi podpořenými organizacemi, v nichž najdou sportovní vyžití i lidé s hendikepem, jsou například SK Neslyšících Plzeň, z. s.,

kteří v kategorii podpory hendikepovaných sportovců obdržel od města Plzně 90 tisíc korun, Tělovýchovná jednota zdravotně postižených Halma, z. s., jež získala 87 tisíc korun, nebo AMK Invalidů Plzeň, který od města obdržel 33 tisíc korun, či Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, jež získala 18 tisíc korun, a řada dalších organizací. Finance organizace využijí na zajištění svého provozu, nákup sportovního materiálu nebo na organizování závodů a turnajů. (red)

SOUTĚŽ S VIKTORKOU

Viktoria Plzeň připravuje oslavy 110. výročí založení klubu. Radniční listy pro vás mají připraveny další kolo soutěže o šálu, podepsanou kartičku jednoho z hráčů a podepsané klubové ročenky.

SOUTĚŽNÍ OTÁZKA:

V roce 1971 si Viktoria Plzeň zahrála se slavným Bayernem Mnichov. Doma předvedla vyrovnanou bitvu a prohrála smolně 0:1. O jakou soutěž se jednalo?

- A/ Evropský pohár
- B/ Pohár vítězů pohárů
- C/ Pohár mistrů evropských zemí

Odpovědi lze zasílat s označením Soutěž s Viktorou v předmětu zprávy do 20. května na adresu redakce či na e-mail soutez.Radnicnilysty@plzen.eu. Správná odpověď v dubnové soutěži byla za B/remíza 3:3. Uspěl Jaromír Klimeš.

Klub zároveň svým fanouškům doporučuje, aby sledovali jeho webové stránky www.feviktoria.cz a sociální sítě, kde se v měsíci květnu začnou odhalovat první informace o událostech, jež budou věnovány oslavám významného jubilea.

Významné výročí si klub už připomněl například vydáním a křtem knihy JEDENACT DESÍTEK aneb 110 let historie FC Viktoria Plzeň.

Rozhovor

Paluba Hamburg bude novou vstupní branou

U Hlavního nádraží vzniká prostor, jenž bude k cestujícím i Plzeňanům přívětivý

Před hlavní turistickou sezonou bude mít Plzeň novou vstupní bránu u Hlavního nádraží. Součástí prostoru nazvaného Paluba Hamburg bude také nové infocentrum, o jehož provoz se stejně jako o stávající infocentrum na náměstí Republiky postará městská příspěvková organizace Plzeň – TURISMUS. Její ředitelka Zuzana Koubíková (na snímku) prozradila, jak bude nový prostor vypadat.

Co všechno můžou návštěvníci na Palubě Hamburg dělat a zažít?

Já celý tento prostor vnímám především jako novou vstupní bránu do města, ale myslím, že bude i příjemným místem pro všechny ty, kteří čekají na své autobusové a vlakové spoje. Kromě služeb infocentra s vyhlídkou zde bude místo pro posezení a občerstvení. Myslím, že všem, kteří se na přípravě projektu podílejí, jde o to, aby i občerstvení odpovídalo kvalitě veřejného prostoru, který vedle základních služeb bude vybaven i doprovodnou infrastrukturou, jako jsou stojany na kola a koloběžky.

Jaké služby infocentrum u nádraží nabídne?

Infocentrum bude pro příjezdějícího návštěvníka prvním místem, kde se setká s Plzní. Tomu bude odpovídat i nabídka služeb. Návštěvník u nás dostane orientační plán města, propagační tiskoviny a zakoupí si zde i jízdenky MHD. Naše obsluha bude připravena poskytovat informační servis o turistických lákadlech a dění ve městě i regionu, to vše 7 dnů

Vizualizace ukazuje, jak bude vypadat prostor u plzeňského Hlavního nádraží.

Zdroj: Plzeň – TURISMUS

v týdnu. Spektrum nabízených služeb bude srovnatelné s hlavní pobočkou na náměstí Republiky. Zprostředkujeme ubytování, zajistíme prohlídky historického centra s průvodcem a jiné programy na klíč. Zakoupit si u nás bude možno vstupenky na akce, které pořádáme my, a v budoucnu i na další kulturní události. V nabídce bude i prodej suvenýrů.

Jak bude infocentrum vybavené?

Infocentrum bude umístěno v přízemí patrového proskleného kontejnerového objektu s vyhlídkovou věží a bude plně bezbariérové. Dominovat mu bude černá barva. Snažili jsme se udržet čistotu a nezaplnit již tak malý prostor různými druhy vybavení a nábytkem. Proto většina úložných a výstavních prostor bude vyrobena na míru.

Z čeho máte vy osobně největší radost?

Radost mám především z toho, že zde roste něco smysluplného. Prostor navazující na hlavní vlakové nádraží je z pohledu turismu velice důležitou a exponovanou lokalitou. Vybudováním infocentra a doprovodných služeb se stává Plzeň zase o něco přátelštější a přívětivější vůči návštěvníkům. (red)

Paluba Hamburg

Město Plzeň se letos pustilo do komplexních úprav prostoru u Hlavního nádraží.

Hlavní objekt se skládá z 10 modulů a v jeho 1. nadzemním podlaží sídlí infocentrum, nad ním jsou výstavní prostory sloužící městu Plzni k prezentaci jeho rozvojových projektů. Ve třetím nadzemním podlaží je terasa a do výšky 12 metrů se tyčí vyhlídková věž, z níž je vidět na kolejiště hlavního nádraží.

V prostoru je také další jednopodlažní objekt složený z modulů. Navazuje na bytové schody, které ho propojují s hlavním objektem. Na tomto nižším objektu jsou moderní zelené střechy osázené rozhodníkovými rostlinami a budou v něm stánky s nabídkou zajímavé gastroonomie, na něž naváže krytá terasa.

V areálu lidé také najdou, poprvé v Plzni, plnohodnotné bezpečné cykloboxy ovládané pomocí aplikace, v nichž mohou uzamknout svá kola, a vypravit se třeba na prohlídku města nebo na zajímavé akce. O nich je bude informovat další novinka – velkoplošná obrazovka s „jízdním řádem“ kulturních, společenských či sportovních akcí umístěná na infocentru tak, aby ji mohli sledovat kolemjdoucí. A příjemné místo pro cestující i Plzeňany z kdysi nevhledného prostoru dotvoří parkové úpravy – květná louka a 15 stromů.

Vypravte se za zážitky Plzní po stezkách

Přinášíme přehled naučných stezek, které jsou zařazeny do nového projektu města Plzně

NAUČNÁ STEZKA
LESOPARK HOMOLKA

1, 5 kilometrů

Nástupní místo: Slovany – náměstí Milady Horákové

13 zastavení

Zajímavosti: poznávání přírody hravou formou – po trase děti provází kreslená veverka Homolička, která je učí poznávat rostliny i živočichy

SIGMONDOVA NAUČNÁ STEZKA

7 kilometrů

Nástupní místa: Košutka – konečná tramvaje č. 4, Bolevec – konečná tramvaje č. 1

Zajímavosti: přírodní, lesnické, historické a technické – např.: trojkmený památný smrk Troják, rokle Petrovská jáma s jeskyní Petrovská díra, přírodní rezervace Petrovka s orchidejemi, technická památka Kolomazná pec v lokalitě boleveckých rašeliníšť

NAUČNÁ STEZKA
ÚDOLÍM RABDUZY

15 kilometrů

Nástupní místa: Lhota, Štruncovy sady, Anglické nábřeží

12 zastavení

Zajímavosti: přírodní, historické a technické – např.: Luftova a Meditační zahrada, Wilsonův most, jez a elektrárna dopravních podniků, Borský park, přehrada České údolí

NAUČNÁ STEZKA
ÚDOLÍM ÚHLAVY

6 kilometrů

Nástupní místa: Doudlevec – soutok Radbuzy s Úhlavou, Šténovice (zastávka autobusu)

6 zastavení

Zajímavosti: přírodní, lesnické, historické a technické – např.: pravěké hradiště nad meandrem Úhlavy, plzeňská vodárna na Homolce, tabule s informacemi o historii kdysi samostatných obcí Čermice a Radobyčice

NAUČNÁ STEZKA
ÚDOLÍM ÚSLAVY

9 kilometrů

Nástupní místa: Koterov (zastávka autobusu), Doubravka U sv. Jiří (zastávka trolejbusu)

12 zastavení

Zajímavosti: přírodní, lesnické, historické a technické – např.: feudální sídlo Pecihrádek, mlýn, stará papírna a elektrárna na Úslavě, kostel a bývalý klášter sv. Jiří na soutoku v Doubravce, historie areálu Lopotárna, Lobežský park a střelnice

NAUČNÁ STEZKA PO STOPÁCH
FRANTIŠKA MALOCHA

9 kilometrů

Nástupní místa: Bílá Hora (zastávka autobusu), Druztová (zastávka autobusu)

11 zastavení

Zajímavosti: suchomilná květena a historické osídlení na levém břehu Berounky – např.: historie tvrze Roudná, hradní zřícenina Věžka, trasa má jméno po plzeňském botanikovi, který často v těchto místech s jedinečnou suchomilnou květenou pobýval

sice (zastávka autobusu), Křimice (zastávka autobusu)

Stezku lze rozdělit na dvě trasy: 6 zastavení na Berounce, 8 na Mži

Zajímavosti: přírodní, lesnické, historické a technické – např.: první plzeňský vodovod, přírodní památka Čertova kazatelna, Kalikovský mlýn a alej Kilometrovka, Lochotinský park a louky, regulace řeky na Roudné a Saský most

NAUČNÁ STEZKA ZÁBĚLÁ

6 kilometrů

Nástupní místa: Zábělá (zastávka autobusu), Bukovec (zastávka autobusu), Dolanský most (asi 1 km od zastávky autobusu Dolany)

12 zastavení

Zajímavosti: přírodní, lesnické, historické a technické – např.: přírodní rezervace Zábělá v kaňonu Berounky, lesní tůň Olšová jáma, lesní školka, historie železniční trati do Prahy

NAUČNÉ STEZKY
V ARBORETU SOFRONKA

Dvě půlkilometrové stezky:

o borovicích – 20 zastavení

o včelách a včelařeni – 11 zastavení

Nástupní místo: Budova Arboreta Sofronka cca 500 metrů od konečné tramvaje č. 1 v Bolevci

Otevírací doba: všední dny od 9 do 15:30 hodin

Takto vypadá jedna stránka z informativních letáků, které vydalo město ke svému projektu Plzní po stezkách.

Zdroj: město Plzeň

Romeo, Julie a Cyrano míří pod plzeňské nebe

Prodej vstupenek na letní představení začal v dubnu

Principál Spolku Kašpar Jakub Špalek v Plzni U Zvonu, kde se bude letos odehrávat Divadelní léto pod plzeňským nebem. Foto: Alžběta Hučlová

Divadelní léto pod plzeňským nebem to nevzdává. Přípravy na 14. ročník jednoho z největších open air divadelních festivalů v České republice jsou v plném proudu a organizátoři věří, že v červnu a červenci bude možné hrát.

„Jsme optimisté, protože vloni se nám po první vlně pandemie podařilo festival uskutečnit. Bylo to náročné, ale hodně jsme se naučili – například i to, jak dodržet všechna protiepidemická opatření, abychom zajistili bezpečné prostředí pro diváky i herce. Velkou výhodou je, že hrajeme pod širým nebem, a tedy na čerstvém vzduchu,“ řekla Marcela Mašínová, ředitelka festivalu Divadelní léto pod plzeňským nebem.

Divadelní léto letos svým divákům nabídne to nejlepší ze světové klasiky. Hlav-

ni premiérovou inscenací bude **Romeo a Julie** v režii principála Spolku Kašpar Jakuba Špalka. S přední pražskou divadelní scénou se plzeňský festival spojil poprvé, i když někteří z Kašparů už se v inscenacích Divadelního léta objevili, mimo jiné Martin Hofmann, Tomáš Karger, Eliška Hanušová Bašusová, Miloslav Tichý nebo Jan Zadražil. Toho si plzeňští diváci oblíbili jako Revizora (premiéra 2009) na scéně před plzeňskou radnicí a uvidí ho i letos v připravované inscenaci jako Juliina otce Kapuleta. V hlavních rolích veronských milenců se představí herecké naděje Spolku Kašpar Daniel Pivoda Ondráček a Tereza Slámová.

Horkokrevné italské rody Monteků a Kapuletů si budou své účty vyřizovat U Zvonu. Právě tam v červnu postaví Divadelní léto svoji scénou. Nehraje se tu po-

prvé, festival U Zvonu zakotvil už v letech 2016 a 2017. Místo v samém centru Plzně stíněné platany se líbí i režiséru Jakubu Špalkovi: „My jsme Romea a Julii dělali asi před osmi lety. S inscenací jsme pak jezdili i po hradech a tvrzích, kde jsme ji dost často hráli v jiné dekoraci, než byla nazkoušená. Naučil jsem se tehdy o Romeovi a Julii přemýšlet v různých půdorysech a tohle místo je opravdu dobré!“

Zahraje Michal Dlouhý

Po premiéře (26. června) a deseti reprízách Romea a Julie nabídne Divadelní léto i pět večerů se **Cyranem**. Jedna z nejúspěšnějších inscenací v historii festivalu se vrátí v obnovené premiéře, v titulní roli opět s charismatickým Michalem Dlouhým.

Doprovodný program zahájí 12. června **Poslední zrnko pisku**. Zajímavá generační výpověď studentů DAMU vznikla vloni v rámci rezidenčního pobytu v umělecké dílně v Partolčicích a na festivalu měla premiéru. Rezidenční pobyt chystá Divadelní léto i letos, tentokrát v Papírně. Studenti Katedry nonverbálního divadla HAMU budou společně s uskupením BodyVoice-Band pod vedením režisérky Jaroslavy Šiktancové zpracovávat současnou situaci, která celou společnost uzavřela do jejich domovů, pokojů, k počítačům. Premiéru pod názvem **Vidíme se? Slyšíme se?** uvedou na závěr Divadelního léta.

Na své si přijdou i fanoušci muzikálu. Večer s názvem **Jsme muzikál!** bude nabíjet hity z minulého, současného i budoucího repertoáru Divadla J. K. Tyla a diváky jim 14. června provede šéf muzikálového souboru Lumír Olšovský. Další neodmyslitelnou součástí programu Divadelního léta je **Open Air Slam** s hvězdami české scény a festival myslí i na děti a mladé divadelníky, kterým je určený příměstský divadelní tábor.

Vstupenky na Divadelní léto je možné zakoupit už nyní prostřednictvím sítě GoOut. (red)

Tajuplný les se rozzářil v DEPO2015

I letos nahradí oblíbený dvoudenní festival BLIK BLIK dlouhodobá interaktivní výstava v areálu DEPO2015. Název **Tajuplný les** napovídá, že se návštěvníci mohou těšit na pohádkovou atmosféru plnou fantazie a her světél, stínů a zvuků.

DEPO2015 opět nahrazuje oblíbený dvoudenní festival BLIK BLIK, jehož se účastní mnoho tisícovek lidí, dlouhodobou výstavou. Festival se ani letos nemohl konat kvůli koronavirové krizi.

Loni DEPO2015 připravilo jako náhradu interaktivní výstavu BLIK BLIK Digitální hřiště, která byla přístupná během letních prázdnin a setkala se s kladným diváckým ohlasem. Letos už je v areálu DEPO2015 instalována výstava s názvem BLIK BLIK Tajuplný les. „Kromě dvanácti zcela nových instalací je Tajuplný les daleko více založen na atmosféře a prožitku. Expozice je postavena zejména na scénografi a na jednotlivých interaktivních prvcích, které jsou provázány do jednoho celku,“ zdůraznil programový ředitel DEPO2015 Jan Štěpán. „Celou expozici jsme pojali jako cestu, kterou se z reálného prostředí návštěvníci dostanou do různých lesních světů, z nichž každý má svůj příběh a atmosféru.

Podobně jako v příbězích Lewise Carrola vstoupí do světa fantazie králičí norou, poté se například ocitnou na dně rybníka, objeví tajemství začarovaných tůněk či svítících programovatelných stromů, ovládnou kouzlo Ubrousku, prostří se, projdou magickou krajinou jako z Avatara nebo se ztratí v psychedelickém pralese. Děti navíc po příchodu dostanou magické hůlky, díky nimž budou moci

oživovat různé části expozice a jednotlivé instalace. Samostatnou součástí výstavy se stane také rodinná úniková hra Zdrhni bábe!,“ prozradil Jan Štěpán.

Návštěva výstavy se řídí aktuálními hygienickými opatřeními. Organizátoři počítají, že otevřena bude několik měsíců až do letošního podzimu. Pořadatelé připravují také zajímavé doprovodné akce. Více informací na www.depo2015.cz.

Výstava BLIK BLIK Tajuplný les je už v areálu DEPO2015 instalována.

Foto: Michal Poustka

Město Plzeň

musíme si pomáhat v Plzni

Vyhraj! e-skútr! #spoluproplzenII

Podpoř svůj oblíbený podnik, sbírej body, vyhraj e-skútr a další ceny!

Za každou útratu nad 100 Kč v místě označeném černým srdcem dostanete razítko.

Až jich nasbíráte 10, odtrhnete kontrolní ústřížek a kartičku vhodíte do schránky na náměstí Republiky u katedrály sv. Bartoloměje.

Hrajte o elektroskútr a další ceny, jejichž seznam najdete na našich webových stránkách a FB. Tam se v průběhu soutěže dozvíte také přesné datum slosování, které je plánované na září a je závislé na vývoji epidemické situace. Počet soutěžních karet na osobu je neomezený.

Razítko můžete sbírat od 15. 5. do 31. 8. 2021.

Přejeme skvělou zábavu!

#spoluproplzenII

Více na:

www.musimesipomahatvplzni.cz /plzen.eu

www.musimesipomahatvplzni.cz | www.plzen.eu

Spolu pro Plzeň je opět tady

Elektroskútr a 10 dalších cen čeká na ty, kdo se zapojí do druhého kola soutěže **Spolu pro Plzeň**. Jejím cílem je podpora místních podniků, do jejichž činnosti zásadně zasáhla opatření proti koronavirové pandemii. Soutěž, kterou společně připravily město Plzeň a iniciativa **Musíme si pomáhat v Plzni**, se poprvé za velkého zájmu veřejnosti konala loni na podzim.

Úkolem účastníka soutěže je od poloviny května do konce srpna nasbírat 10 razítek do hrací karty. Počet hracích karet na osobu je neomezený. Podmínkou získání razítka je útrata v minimální hodnotě 100 korun v restauračním nebo kavárenském zařízení, které bude do projektu zapojené a označené stejně jako v prvním kole černým srdcem. Na www.musimesipomahatvplzni.cz bude zveřejněn seznam zapojených subjektů, kde budou uvedeny bližší informace k projektu. O projektu bude rovněž informovat město na svých webových stránkách www.plzen.eu. Hrací karty budou k dispozici u všech zapojených subjektů a také v městském informačním centru na náměstí Republiky.

Druhé kolo organizátoři spustí i v případě, že budou hygienická opatření pokračovat. Soutěžící mohou podporovat restaurační a kavárenská zařízení prostřednictvím nákupu ve výdejových okénkách.

Vyplněné hrací karty mohou účastníci průběžně vhadzovat do schránky, která bude umístěna v blízkosti katedrály sv. Bartoloměje. Výherci budou vylosováni začátkem září. Hlavní cena je elektroskútr a připraveno je dalších deset cen v podobě vstupu do kulturních zařízení či do turistických cílů.

Město Plzeň původně plánovalo zahájit druhé kolo soutěže **Spolu pro Plzeň** už letos v březnu, avšak kvůli vyhlášenému lockdownu začátek soutěže odložilo. (red)

Farmářské trhy jsou zpět. Bude i Slow market

Plzeňské farmářské trhy se na plzeňské náměstí Republiky vrátily 17. dubna. Organizátoři ze Sdružení Envic plánují, že budou pořádány každou sobotu až do 18. prosince. Začínají vždy v 8 a končí ve 12 hodin. Organizátoři samozřejmě budou dbát na to, aby byla dodržena všechna nutná hygienická opatření.

Sdružení Envic zve také na **Slow market**, který se koná v sobotu 5. června od 10 do 18 hodin na nádvoří Plzeňského Prazdroje. Tato akce, na niž jsou pozváni řemeslníci a designéři, se v Plzni s úspěchem poprvé konala loni v září. Její druhý ročník nabídne návštěvníkům kromě zajímavých a originálních výrobků i možnost zúčastnit se workshopů, zkusit školu čepování s mistry výčepními nebo získat zdarma vstup do labyrintu pivovarského podzemí. V akci uvidí i proslulé bednáře Plzeňského Prazdroje, kteří se svým tradičním uměním byli zapsáni na národní Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky. Chybět nebude ani dobré jídlo a pití. Více informací na www.plzensketry.cz. (red)

Katedrála se znovu otevře

Bohatý program připravuje Biskupství plzeňské na 2. až 6. června, kdy se po rozsáhlé tříleté revitalizaci opět otevře katedrála sv. Bartoloměje. Program je připraven ve spolupráci s městem Plzní, Plzeňskou filharmonií a Divadlem J. K. Tyla. Bude ovlivněn aktuálními protiepidemiickými opatřeními, a proto se připravují i on-line přenosy.

Slavnostní otevření katedrály je naplánováno na **středu 2. června** v 18 hodin, kdy se uskuteční koncert **Plzeňské filharmonie**. Zazní například Korunovační intrády Jiřího Ignáce Linka nebo Te Deum Antonína Dvořáka. Koncert přenášá TV Noe a bude ke zhlédnutí na sociálních sítích plzeňského biskupství a města Plzně. Ve stejný den v 11 hodin se na náměstí Republiky uskuteční vernisáž výstavy s názvem **Srdce Plzně, srdce diecéze** a otevře se expozice v nově zpřístupněných prostorách v podkroví katedrály. Ve čtvrtek a v pátek **3. a 4. června** bude katedrála poprvé po třech letech zpřístupněna veřejnosti. Na sobotu **5. června** od 17 hodin je připraven koncert s názvem **3 varhany a 4000 písní**. Zahájí ho plzeňský biskup Tomáš Holub, který požehná novým katedrálním varhanám. V neděli **6. června** od 10 hodin celebruje biskup Tomáš Holub první **nedělní mši svatou**. V 18 hodin se uskuteční charitativní koncert **Opera v katedrále**, který připravuje ženský sbor Divadla J. K. Tyla, jeho hosté a katedrální regenschori Aleš Nosek. Další informace na www.bip.cz. (red)

Katedrála sv. Bartoloměje na náměstí Republiky prošla rozsáhlou revitalizací a slavnostně znovuotevřena bude na začátku června. Foto: archiv Biskupství plzeňské

Výstava o Plzeňské madoně trvá

Západočeská galerie (ZČG) v Plzni prodloužila výstavu **Nad slunce krásnější. Plzeňská madona a krásný sloh do 6. června**. Stále trvá i výstava **BAOABC. Jak a proč vzniká kniha, a to až do 30. května**.

„Jsme opravdu rádi, že se podařilo vyjednat prodloužení zápůjček vzácných středověkých děl a díky tomu je možné posunout termín ukončení výstavy **Nad slunce krásnější. Plzeňská madona a krásný sloh** o dva měsíce. Tato výstava je nejnáročnějším projektem z odborného i finančního hlediska za posledních několik let. Samotná příprava výstavy trvala sedm let,“ uvedla mluvčí galerie Gabriela Darebná.

Výstava byla zahájena loni v listopadu, ale kvůli všem protikoronavirovým opatřením byla do konce letošního dubna veřejnosti přístupná pouze 19 dní. ZČG proto zprostředkovala výstavu divákům v on-line

Plzeňská madona z roku 1384 z dílny Petra Parléře a svatovítské huti je umístěna na hlavním oltáři v katedrále sv. Bartoloměje a je jedním ze symbolů města. Zdroj: ZČG

prostředí na svých webových stránkách a sociálních sítích. S velkým ohlasem se setkala čtyřdílná komentovaná prohlídka s autorem výstavy Petrem Jindrou, v dubnu se pak konal cyklus odborných přednášek. Všechny výstupy jsou zdarma k vidění na webu ZČG.

Prosloužena je i výstava **BAOABC. Jak a proč vzniká kniha** až do 30. května. Expozice byla připravena ve spolupráci s nakladatelstvím BAOBAB již 15. října 2020 ve výstavní síni „13“, ale nebylo mnoho příležitostí si ji prohlédnout. Galerie natočila třídílnou komentovanou prohlídku s autory. Dále je k této výstavě připravena řada kreativních aktivit – pracovní listy zabývající se písmem či stavebními prvky knihy. Natočen byl také workshop – Jak se dělá kniha. Jakmile to situace dovolí, otevře se ZČG veřejnosti. Aktuální informace, odkazy na přednášky či prohlídky a další na www.zpc-galerie.cz. (red)

Voda spojuje, ukazuje výstava

Město Plzeň se dlouhodobě staví zodpovědně k životnímu prostředí a snaží se vytvářet co nejlepší podmínky pro život obyvatel města. S ohledem na probíhající změnu klimatu se v posledních letech potýkáme s jiným rozložením srážek, které přicházejí méně často, ale o to s větší intenzitou. V zastavěných částech měst mohou také vznikat tzv. tepelné ostrovy, které nejsou pro pobyt a trávení volného času příjemné. Proto je nutné věnovat zvýšenou péči jak hospodaření s dešťovou vodou, tak zeleni ve městě ve všech jejích podobách. Tento proces nazýváme **modrozelenou infrastrukturou** neboli budování sítě prvků zeleně a vody, které zpříjemní a zlepši život ve městech. Plzeň se touto problematikou zabývá již dlouhodobě a výsledkem jsou například již realizované zelené střechy, propustná parkoviště a zelené fasády.

Co si přesně představit pod pojmem modrozelená infrastruktura? Jak systém funguje v praxi? Právě tyto pojmy a následná řešení představí výstava s názvem **Voda spojuje...**, která ukáže konkrétní projekty, jež jsou primárně zaměřeny na Plzeňský kraj, ale i jiná města v České republice. Z důvodu, že se jedná o téma, které se týká celého města, bude výstava putovní, aby ji mělo možnost navštívit co nejvíce zájemců. Prostranství před Komerční bankou na Anglickém nábřeží hostí tuto výstavu od 1. května. Poté se přesune na Jiráskovo náměstí, kde setrvá přibližně do poloviny září. Odtud následně poputuje na městské obvody Plzeň 1 a Plzeň 4, kde bude ke zhlédnutí v průběhu října a listopadu. Místa podzimních výstav budou včas upřesněna. (red)

Dotace míří ke kulturním projektům

Plzeň poskytne dotace v celkové výši přes 2,8 milionu korun v rámci Jednoletého dotačního programu na podporu uměleckých a kulturních projektů na rok 2021. Tuto částku rozdělí 52 žadatelům.

Město podpoří například Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež Juniorfest 199 tisíci korunami, společnost ArtProm s projektem Inspiral Garden 149 tisíci korunami. Na konání Pilsen Festu obdrží organizátoři 200 tisíc korun, na uskutečnění Bohemia JazzFest pak půjde podpora 124 tisíc korun. Stejnou částkou, tedy 124 tisíci korunami, přispěje město Nadaci Radoslava a Elaine Sutnarových na organizaci Národní ceny za studentský design 2021. (red)

Žebřík posouvá slavnostní vyhlášení na září

Organizátoři Hudebních cen Žebřík ohlásili přeložení slavnostního vyhlášení z květnového termínu na září. Učinili tak vzhledem k stále nejisté situaci, v níž jsou kvůli epidemii onemocnění covid-19 pořadatelé kulturních akcí. Nový termín slavnostního udílení Hudebních cen Žebřík byl stanoven na **pátek 3. září 2021**, místem konání zůstává DEPO2015 v Plzni. Tento termín umožňuje pořadatelům pojmout akci jako velký open air za účasti hudebních fanoušků. Organizátoři věří, že po letních prázdninách už konečně bude situace nakloněna i pořádání kulturních akcí tohoto charakteru a rozsahu. Na akci chtějí uvést vítěze dvou posledních ročníků ankety, tedy za roky 2019 a 2020. Moderátory slavnostního večera budou Marek Taclík a Žofie Dařbujánová. Vystoupí již dříve avizovaní Michal Prokop, Miro Žbirka, Anna K, John Wolfhooker, Marpo & TroubleGang a další. (red)

Plzeňská filharmonie připomene výročí sv. Jana Nepomuckého

Tři sta let letos uplyne od blahohřešení Jana Nepomuckého. Rodák z města na jihu Plzeňska je nejznámějším českým světcem a jeho rodný Nepomuk připravuje na květen několikadenní oslavy. Významné výročí připomene i Plzeňská filharmonie, která pod vedením dirigenta Chuheie Iwasakiho připravila koncert s názvem **Pocita sv. Janu Nepomuckému**. Zazní mimo jiné Kantáta k počtu svatého Jana Nepomuckého Františka Xavera Thuri a Chvalozpěv ke sv. Janu Nepomuckému Jakuba Jana Ryby. Koncert odehraje Plzeňská filharmonie 16. května v nepomuckém kostele sv. Jakuba Většího bez účasti veřejnosti a bude jej vysílat v přímém přenosu od 16 hodin TV Noe. (red)

Seriál

Oldřich Babka skládal po náletech lidská těla

Když se 31. května 1925 do rodiny Babkových v Plzni narodil syn Oldřich, určitě si všichni mysleli, že se narodil do krásného světa. Dějiny tomu však chtěly jinak. Když dorostl do puberty, přišla druhá světová válka.

V roce 1943 byl totálně nasazen k Technische Nothilfe, jejíž hlavní činností bylo budování protiletectvé obrany v Plzni a okolí a odstraňování následků spojeneckého bombardování. Nejhorší prací bylo odklizení sutin a kusů lidských těl po náletech. „Přivezly se dehtáky, nařezaly se na kusy a na ně se dávaly kusy lidských těl a skládaly se dohromady. Když to byl jeden člověk, tak se přikryl a odvážel,“ vzpomínal Oldřich Babka na hrůzné zážitky pro Paměť národa. Při jiném náletu se naopak stal zachrán-

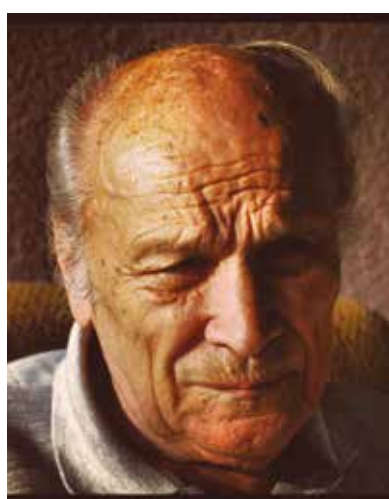
cem. Na trati ještě stále létala vybuchující munice ze zasažených vagonů a on klopýtal mezi krátery a odnášel z trosk domu na Jateční ulici jediné přeživší dítě.

Protože v rámci režimu Technische Nothilfe měli chlapci povolené vycházky, mohl Oldřich po celou dobu udržovat kontakt nejen s rodinou, ale i s kamarády, mezi něž patřili i členové odboje pod vedením Karla Šindlera – jeho profesora z gymnázia. Na konci války hlídal spolu se třemi kamarády na Obcizně ukořistěnou německou vysílačku, do níž 6. května řekl Karel Šindler památná slova: „Hovoří Plzeň! Svobodná Plzeň hovoří!“

Hned v září 1945 se Oldřichu Babkovi splnil sen: začal studovat lesnictví na ČVUT v Praze. V únoru 1948 se připojil k pochodu studentů na Pražský hrad. Šli vyjádřit pod-

Oldřich Babka v době svých studií (vlevo) a v době, kdy své vzpomínky natáčel pro Paměť národa (vpravo). Zdroj: Paměť národa

poru prezidentu Benešovi a demokracii. Nedošli. Brutálně je rozehnaly jednotky SNB a Lidových milic. Oldřich Babka byl mezi zatčenými. Když se po týdnu dostal na svobodu, revoluční výbor školy mu dal dobrou radu: nehlas se ke státnicím, studium raději dokonči coby pracující občan.

Vrátil se tedy do Plzně a začal pracovat v Lesoprojektu. Oženil se a založil rodinu. Jenže jeho demokratické smýšlení mu nedovolovalo souhlasit s tím, co se kolem dělo. Po roce 1968 se stal prakticky nezaměstnatelným. Nakrátko našel místo na Cenovém úřadu, odkud odešel do Přefy Přeštic, kde pracoval až do důchodu. Oldřich Babka zemřel v roce 2016. (tač)

Seriál připravuje Paměť národa Plzeňský kraj.

Z Encyklopedie Plzně: Skvrňany

V roce 1917 se v zápisech obecního výboru ve Skvrňanech vyskytuje návrh komise pro pojmenování ulic, aby byly pojmenovány některé ulice, třídy a náměstí, případně aby byly jejich názvy pozměněny. Z toho lze usuzovat, že již před tímto rokem nesly skvrňanské ulice nějaké názvy. Je zde například uvedeno, že Plzeňská třída má být přeměněna na ulici dr. Václava Škardy, ulice dr. Václava Škardy zas na ulici Vojtěch Víška, Horymírova na Josefa Kajetána Tyla atd. Mimo to měla vzniknout ulice Emila rytíře Škody, která měla vést od č. p. 176 k mostu, ale pravděpodobně nikdy nevznikla.

Další zprávy o skvrňanských ulicích máme z doby, kdy byla tato obec připojena k Plzni (1924). Podle mapy, která tehdy vznikla, zde bylo pojmenováno celkem 25 ulic a všechny vyjma dvou odkazovaly na nějakou významnou osobnost, jakou byl např. Neruda, Rieger, Smetana apod. Mezi mužskou společností se dokonce dostaly i tři ženy – Božena Němcová, Eliška Krásnohorská a kněžna Libuše. Všechny tyto ulice jsou uvedeny i v plzeňském adresáři z roku 1921 a při přejmenování ulic v roce 1926.

Kvůli zmíněnému připojení Skvrňan k Plzni muselo dojít k úpravě uličního názvosloví, jelikož se řada jmen shodovala s těmi plzeňskými. V tomto případě došlo ke zmenšení počtu veřejných komunikací, protože několik ulic bylo spojeno v jednu delší. Například z původních ulic Horymírova a Libušina se stala ulice Na Stráních, z ulice Sladkovského a náměstí Svatopluka

Snímek z přelomu 19. a 20. století ukazuje pohled ze skvrňanské návsi na budovu školy.

Čecha ulice U Sokolovny apod. V roce 1926 tak bylo ve Skvrňanech celkem 18 ulic, přičemž 11 z nich mělo ve svém názvu předložku (Nade Mží, U Viaduktu, U Potoka apod.). A i když většina z nich do této doby nesla jméno významné osobnosti, nyní byla ve Skvrňanech pojmenována po významném muži jen jedna ulice, a to ulice

Škardova. Ta jako jediná také „přežila“ vlnu prvorepublikového přejmenování. Původní ulice byla ale pojmenována po Václavu Škardovi (1861–1912), jehož jméno se vyskytuje ve zmíněných zápisech i ve starých mapách. Později se z ní stala pouze ulice Škardova a od sedmdesátých let je již uváděn název ulice J. Škar-

dy. Jakub Škarda (1828–1894) byl otcem výše zmíněného Václava a oba byli právníky a politiky.

Ulice se jmenují po osobnostech

Katastr Skvrňan se dále rozrůstal, a to i za obě železniční dráhy. Dnes tak do jeho katastru spadají i tzv. Borská pole, kde

v poslední době vzniklo hned několik nových komunikací. Řada nových ulic ovšem vznikla také při výstavbě zdejšího sídliště.

Co se týká vlastních názvů tamějších komunikací, ty jsou vybírány z rozličných oblastí. Jak již bylo výše uvedeno, celá řada z nich má ve svém názvu předložku (U Dráhy, Na Okraji, Na Pomezí atd.). Dále se zde nachází mnoho ulic nazvaných po blízkých či vzdálených obcích (Domažlická, Křimická, Regensburská atd.) nebo po významných osobnostech. Například při stavbě skvrňanského sídliště vznikla řada ulic, které byly pojmenovány podle významných osobností své doby (Zmrhal, Vyhlas, Volf atd.). Ale v těchto případech jejich názvy nepřežily pád totalitního režimu a ulice dostaly nová jména, a to po divadelních umělcích (Terezie Brzková, Kreuzmann atd.) či po regionálních historících (Macháček, Lábek). Některé názvy však „přetrvaly“ a dodnes připomínají osobu, po které byly poprvé pojmenovány (Vojan, Walter, Steiner).

Na území Skvrňan se nacházejí ještě dvě oblasti, které jsou propojené uličním názvoslovím, a to oblast kolem Vejprnického potoka, tzv. Slovanské údolí, v němž jsou ulice nazvány tak, aby odkazovaly na naši minulost (Kosmova, Sámova, Mojžírova, Slovanské údolí atd.). Další „ucelený“ celek se poté nachází na tzv. Borských polích, kde ulice svými názvy odkazují na vynálezce (Morseova, Teslova atd.), ale i na obchod (Obchodní, Podnikatelská).

Kateřina Fantová
Archiv města Plzně

Původní tvář Skvrňan po druhé světové válce zcela zmizela

Ač tomu jejich dnešní tvář nenasvědčuje, samotná ves Skvrňany je připomínána o více než půl století dříve než samotná Plzeň, a to roku 1239, kdy byla majetkem kladrubského kláštera. Výklad názvu tentokrát není jednoznačný. Mohlo se jednat o lidi, kteří bydleli „u skvrny“, nebo to byla osada lidí Skvrňových/Škvrňových (menšího vzrůstu = zakrslých). Lze také spekulovat o tom, že se mohlo jednat o lidi „se skvrnou“, tedy osoby nepoctivé, s pošípinou pověstí.

Každopádně Skvrňany byly vždy největší vsí plzeňského panství, již roku 1418 zde bylo 24 usedlostí. Ale právě Skvrňany

byly místem, které bylo často postiženo válečnými událostmi. Roku 1433 ke Skvrňanům přitáhli husité se sedmi sty jezdci a 6 500 pěšimi a utábořili se tu, aby zabránili zásobování obleženého Plzně.

Roku 1595 přitáhlo k vesnici 1000 rejtářů, kteří táhli do Uher a vesnici vydrancovali. Další pohroma přišla za třicetileté války, kdy 21. srpna 1618 přitáhlo Mansfeldovo vojsko.

Sedláci zásobovali Plzeň

V soupise z roku 1654 se ve Skvrňanech uvádí jen 15 sedláků, 1 zahradník a pustá usedlost. Přesto se život do vsi vrátil, na její prosperitě měla velký podíl

i blízkost samotné Plzně, kterou sedláci zásobovali. Rozvoj Skvrňan souvisí i s rozmachem technického pokroku v druhé polovině 19. století. Roku 1861 tudy projel první vlak (trať Plzeň – Brod nad Labem) a bylo zde vystavěno prozatímní nádraží. U vsi se dolovalo uhlí, byly tu pískovny a dvě cihelny, byla zde i továrna na krém na boty a na bičičště. V místech pozdější slévárny Škodových závodů fungovala péřovna, kde se sbíralo a třídilo perý, po jejím zániku tu byly ubytování vojenští záložníci. Rozmach Škodových závodů se odrazil i v obci. Původně plánovaná kolonie dělnických domků pro tovární dělníky byla pro ne-

vůli představitelů obce nakonec postavena na katastru města (Karlov), přesto i ve Skvrňanech docházelo k nárůstu obyvatelstva, vznikaly nové vzdělávací a politické spolky. Od roku 1904 zde působila Dělnická tělovýchovná jednota, od roku 1905 Sokol (sokolovna byla postavena až roku 1921).

Nárůst obyvatelstva podnítil i rozvoj školství. Do roku 1816 se ve vsi vyučovalo soukromě, pak tu byla veřejná škola, pro niž byla v roce 1857 postavena školní budova. Nová škola byla otevřena roku 1897 a dnes v ní sídlí základní škola M. Luthera. Je jediným dochovaným pozůstatkem původní vsi.

Roku 1924 se Skvrňany staly součástí Velké Plzně. Tragickými však pro ně byly nálety na Škodovku během druhé světové války (14. května 1943, 16. října 1944 a zvláště 25. dubna 1945). Při náletu na samém sklonku války zahynulo 66 lidí, 73 bylo zraněno, zničeno bylo 335 domů, 229 poškozeno těžce a 2496 lehce. A to byl vlastně konec starých Skvrňan. Některé domy byly sice opraveny, ale v roce 1968 se začalo s výstavbou Skvrňanského sídliště, kterému ustoupily poslední zbytky staré zástavby.

Zpracováno na základě knihy M. Bělohávkova *Plzeňská předměstí*.

Štěpánka Pfliegerová
Archiv města Plzně

SOUTĚŽ: Z HISTORIE SKVRŇAN

V roce 1934 byl založen ve Skvrňanech Kostelní spolek pro vybudování a udržování chrámu Páně ve Skvrňanech. Pro tento účel byl zakoupen pozemek na rohu ulic Křimické a Na Dlouhých záhonech. Původní projekt vypracoval architekt Hanuš Zápala. Základní kámen kostela a přilehlé budovy fary (kláštera) byl slavnostně položen v roce 1934. Následně se však městská rada v Plzni vyjádřila proti Zápalo- vému projektu. Nový projekt vypracoval pražský architekt Ing. Jaroslav Cuhra, podle jehož plánů se v roce 1939 začalo stavět. Byla vybudována krypta, další výstavbu však přerušil zákaz staveb z válečných důvodů. Po roce 1948 se již ve výstavbě kostela nesmělo pokračovat. Postavená část kostela byla předána podniku Stavby silnic a železnic, který v 60. letech rozšířil budovu tak, aby

Kostel podle návrhu Jaroslava Cuhry.

Zdroj: Archiv města Plzně

stavební záměr – postavit kostel – nemohl být nikdy uskutečněn. Místo kostela tak vyrostla obyčejná správní budova s kancelářemi. Po revoluci byl pozemek s kryptou navrácen církvi. Budova dnes slouží jako volnočasové středisko mládeže, krypta je využívána pro bohoslužby.

Komu měl být kostel zasvěcen?

- A/ sv. Kateřině
- B/ sv. Antonínu Paduánskému
- C/ sv. Ludmile

Odpovědi lze zasílat s označením **Soutěž: z historie Skvrňan** v předmětu zprávy do 20. května na adresu redakce či na e-mail soutez.Radnicnilisty@plzen.eu.

Správná odpověď v březnové soutěži byla za C/1990. Uspěl Filip Landkamr.

SOUTĚŽ SE ZOOLOGICKOU A BOTANICKOU ZAHRADOU MĚSTA PLZNĚ

Zoologická a botanická zahrada města Plzně slaví letos pětadvadesátiny a za zprávných podmínek se 12. dubna otevřela návštěvníkům. Plzeňská zoo má fungující e-shop, v němž je možné zakoupit dárkové poukazy pro zvířata a také různé upomínkové předměty a publikace. Je mezi nimi i kniha *Záhada na ostrově lemurů*, kterou je možné vyhrát v naší soutěži.

Kdy se v plzeňské zoo narodil první velbloud? Malou nápovědou může být, že šlo o samičku Josefínu.

- A/ 1995
- B/ 1997
- C/ 1999

Odpovědi lze zasílat s označením **Soutěž se zoo** v předmětu zprávy do

20. května na adresu redakce či na e-mail soutez.Radnicnilisty@plzen.eu.

Správná odpověď v únorové soutěži byla za C/Lex. Uspěla Lenka Rottenbornová

